

РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ В «3D»: ДОСТУПНІСТЬ, ДІАЛОГ, ДИНАМІКА

**Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

18-22 лютого 2019 року

**Полтава
2019**

Департамент освіти і науки
Полтавської обласної державної адміністрації
Кафедра педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна
Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
Коледж управління, економіки і права
Полтавської державної аграрної академії

МАТЕРІАЛИ

III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ В «3D»: ДОСТУПНІСТЬ, ДІАЛОГ, ДИНАМІКА»

м. Полтава, КУЕП ПДАА

18-22 лютого 2019 року

Полтава – 2019

Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка» / укл. Н. В. Кононец, В. О. Балюк. – Полтава: КУЕП ПДАА, 2019. – 463 с.

Укладачі: *Кононець Наталія Василівна, доктор педагогічних наук, КУЕП ПДАА*
Балюк Вікторія Олександрівна, магістр економічної кібернетики, КУЕП ПДАА

Програмний комітет

Гуржій Андрій Миколайович, головний науковий співробітник, Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, дійсний член (академік) НАПН України, доктор технічних наук, професор

Гриньова Марина Вікторівна, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, декан природничого факультету, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Кононець Наталія Василівна, доктор педагогічних наук, викладач дисциплін комп'ютерного циклу, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, КУЕП ПДАА

Осадченко Інна Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, завідувач Польсько-українською науково-дослідницькою лабораторією психодидактики імені Я.А.Коменського

Штефан Людмила Андріївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри історії педагогіки і порівняльної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Лапінський Віталій Васильович, кандидат фізико-математичних наук, провідний науковий співробітник, Інститут педагогіки НАПН України

Організаційний комітет

Харченко Олена Вікторівна, кандидат педагогічних наук, директор Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації

Сідоров Вадим Ігоревич, професор, декан факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Дяченко-Богун Марина Миколаївна, доктор педагогічних наук, доцент кафедри ботаніки, екології та методики навчання біології, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Гук Інна Павлівна, кандидат педагогічних наук, методист, Медичний коледж Харківського національного медичного університету

Нестуля Світлана Іванівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці, директор навчально-наукового інституту лідерства, ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Кравчун Наталія Петрівна, кандидат педагогічних наук, КУЕП ПДАА

Козаченко Олена Михайлівна, директор, КУЕП ПДАА

Марюхніч Тетяна Вікторівна, заступник директора з виховної роботи, КУЕП ПДАА

Балюк Вікторія Олександрівна, магістр економічної кібернетики, викладач дисциплін комп'ютерного циклу, КУЕП ПДАА

Тексти доповідей розміщено на веб-сайті КУЕП ПДАА за адресою: http://acup.poltava.ua/?page_id=3592

Матеріали подані в оригіналі. Відповідальність за зміст матеріалів несе автор. Автор гарантує, що стаття є оригінальною, не містить запозиченої інформації без відповідного посилання чи попереднього узгодження. Авторські права на всі матеріали належать їх авторам.

*Рекомендовано до друку методичною радою КУЕП ПДАА
(протокол № 3 від 22.02.2019 року)*

ЗМІСТ

Секція 1. Євроінтеграційні процеси та сучасні проблеми в українській освіті	11
Харченко О. В. ПРІОРИТЕТИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	11
Гриньова М. В. МОДЕЛІ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ У ДОСЛІДЖЕННЯХ І.А.ЗЯЗЮНА	23
Кононець Н. В. ДИДАКТИЧНА ЗНАЧУЩІСТЬ РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	25
Штефан Л. А. ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ «З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ» В УКРАЇНІ В 20-30-ТІ РР. ХХ СТОЛІТТЯ	30
Павленко О. І. ДОСВІД РОБОТИ ВИКЛАДАЧІВ ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ БУДІВЕЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	33
Мельник В. І. РОЛЬ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ У ФОРМУВАННІ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТА-МЕДИКА	37
Сідоров В. І. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД КРОСКУЛЬТУРНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ	39
Черненко В. О. ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ВІДПОВІДНО ДО ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ З МОВНОЇ ОСВІТИ	46
Дяченко-Богун М. М. ЄВРОПЕЙСЬКА МОДЕЛЬ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я В ОСВІТІ	49
Секція 2. Сучасні навчальні ресурси та інформаційні технології в освітньому процесі	52
Мілева Н. В. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ ПІД ЧАС КЕРІВНИЦТВА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ	52
Литвинова О. В. ОСВІТНІЙ ВЕБ-САЙТ ВИКЛАДАЧА «УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА» ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ В СУЧАСНОМУ КОЛЕДЖІ	55
Щербань І. В. ДИСТАНЦІЙНИЙ КУРС ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ. (ОСНОВИ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ)»	63
Бондаренко К. О. РОЛЬ СЛОВНИКІВ У ПІДВИЩЕННІ МОВЛЕННЄВОЇ КУЛЬТУРИ	78
Рачок Р. В., Рудик О. Ю., Єрмаков В. С. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ СТЕНДУ ДІАГНОСТИКИ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ЗА ДОПОМОГОЮ SOLIDWORKS	80
Савчук О. Ю. РОЛЬ ЗАСОБІВ НАОЧНОСТІ У НАВЧАЛЬНОМУ	85

ПРОЦЕСІ	
Тимошенко А. М., Шатохіна В. І. ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ВЛАСНОГО САЙТУ	89
Коструб'як Т. В., Любченко О. О., Кравчун Н. П. ЕЛЕКТРОННИЙ НАВЧАЛЬНИЙ РЕСУРС «ТРИАДАЮРИСПРУДЕНЦІЇ»	92
Мось М. І., Микитенко В. М. КОМП'ЮТЕРНИЙ ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»	97
Гурський С. П., Загоруйко О. В. ПЕРСОНАЛЬНИЙ САЙТ ВИКЛАДАЧА ЯК ЗАСІБ УПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	101
Кобилинська М. М. САЙТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ЗАСІБ УПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	105
Шестопад О. В. ЕЛЕКТРОННІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ ДЛЯ ГРУПКОВОЇ РОБОТИ В КОЛЕДЖІ	109
Секція 3. Педагогічні технології ресурсно-орієнтованого навчання	113
Проценко А. П. РАЦІОНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ КОМП'ЮТЕРНО-ОРІЄНТОВАНОГО УРОКУ	113
Кузуб С. В., Кононець Н. В. СЕРВІС BUBLLE.US ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ У ПРОЦЕСІ ПОБУДОВИ ЗНАНЬ	116
Тітова А. В. СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ВЕБ-ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ПЕДАГОГІЧНА УМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ	119
Боровик Л. В., Рудик О. Ю., Михайлик К. А. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У РОЗВ'ЯЗУВАННІ ЗАДАЧ МЕХАНІКИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ SOLIDWORKS	123
Боровик О. В., Рудик О. Ю., Дідух О. В. ВПРОВАДЖЕННЯ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС САЕ/CAD-СИСТЕМ	128
Дяченко В. Б. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	132
Шумінська Т. М., Редько О. Я. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОБУДОВИ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ЗІ СТУДЕНТАМИ ПЕРШИХ КУРСІВ	137
Левківський М. І., Кобилинська М. М. ТЕХНОЛОГІЇ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В КОЛЕДЖІ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ І ПРАВА ПДАА	140
Юпаткіна Н. Я. ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ІТ-ФАХІВЦЯ	143

Балюк В. О. ІНТЕРАКТИВНА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ЗНАНЬ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	148
Секція 4. Проблеми виховання сучасної молоді: ресурсний підхід	151
Козаченко О. М. ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: ПРОБЛЕМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	151
Значенко Т. В., Найдьонова Я. В., Кононец Н. В. ФОРМИ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ В КОЛЕДЖІ	155
Гущин Б. М. ЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЙ ФІНАНСОВОГО НАПРЯМУ В МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЇ	159
Зінченко Д. В. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	161
Манойло Д. О. УКРАЇНСЬКА МАШИНОБУДІВНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННІ	164
Мельник Н. С. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	166
Чумак А. С. МОВНИЙ «АНТИЕТИКЕТ» СУЧАСНОГО СТУДЕНТА	168
Шинкаренко Ю. К. МОВА ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ЯК РІЗНОВИД УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ	170
Шпарьов О. А. ПРОФЕСІЙНА МОВА У МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	171
Горда Т. М. ЦІ ВСЮДИСУЩІ ІКС-ПРОМЕНІ	173
Мороз Н. В. ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ: РОЗВИТОК САМООРГАНІЗАЦІЙНИХ НАВИЧОК	175
Єпик О. В. ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ЕКОНОМІСТА	177
Ільницька К. В. ПРОБЛЕМИ УНОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	178
Ілюшин М. Д. УЖИВАННЯ СЛЕНГУ В МОВЛЕННІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	181
Бабій А. А. ПРОБЛЕМА ВЖИВАННЯ СЛІВ-ПАРАЗИТІВ У МОВЛЕННІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	184
Берднік Д. С. ПРОФЕСІЙНА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННСВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	186
Боднар І. В. КУЛЬТУРА МОВИ Й МОВЛЕННЯ ЕКОНОМІСТА	189
Бондаренко С. О. КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ЯК ПОКАЗНИК ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	191
Бубирьова Т. І. КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЮРИСТА	193
Гайдай К. В. УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ЕКОНОМІЧНИЙ ЧИННИК	195
Головань Д. В. ПРОБЛЕМА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ СЕРЕД МОЛОДІ	197
Горбенко О. В. МІСЦЕ ПРОСТОРІЧНОЇ ЛЕКСИКИ В МОВЛЕННІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	199

Губіна Д. Д. ПРОЦЕСИ МЕТАФОРИЗАЦІЇ Й МЕТОНІМІЗАЦІЇ В ТЕРМІНОЛОГІЇ ГЕОДЕЗІЇ ТА КАДАСТРУ	201
Жданович М. С. МОВНИЙ СУРЖИК ЯК ЧАСТИНА СОЦІОЛІНГВІСТИЧНОГО БУТТЯ	203
Жученко К. О. НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ СПІЛКУВАННЯ В ЖИТТІ ЛЮДИНИ	205
Заболотний Д. В. КОМУНІКАБЕЛЬНІСТЬ ФАХІВЦЯ ЯК АСПЕКТ УСПІШНОГО ПРОФЕСІЙНОГО ШЛЯХУ У ВИРОБНИЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	208
Захарченко Р. В. ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОНОМІСТА	210
Зенкін Б. О. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ У СФЕРІ ГАЛУЗЕВОГО МАШИНОБУДУВАННЯ	212
Калько Д. С. СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК І ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО ТЕРМІНОЗНАВСТВА	215
Колеснік В. В. СУРЖИК ЯК МОВНА ПРОБЛЕМА	217
Комарук Л. Є. РОЛЬ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ В ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА ТА ЙОГО КОМУНІКАЦІЙНІ ФУНКЦІЇ	218
Король Є. О. ПРОФЕСІЙНА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОВОЛОДІННЯ СПЕЦИФІКОЮ ПЕВНОЇ ГАЛУЗІ НАУКИ	221
Костюк Д. О. ДВОМОВНІСТЬ І КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	224
Кошманов Д. Д. СУРЖИК ЯК МОВНИЙ ФЕНОМЕН	226
Кучерявенко І. О. ШЛЯХИ ПОХОДЖЕННЯ ТЕРМІНІВ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНОГО НАПРЯМКУ	228
Логачова П. П. КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ В ЖИТТІ ПРОФЕСІЙНОГО КОМУНІКАТОРА ЕКОНОМІЧНОЇ СФЕРИ	231
Малько М. М. КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СПЕЦІАЛІСТА	233
Нікулін Р. Ю. СУРЖИК – ФЕНОМЕН МОВНОЇ ТА ГЕОПОЛІТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ	235
Нагорний В. В. КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ В ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛАХ	237
Осипенко С. О. МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОМОВНОЇ КУЛЬТУРИ НАЦІЇ	239
Осокіна В. С. СЛЕНГ ЯК МОВНЕ ЯВИЩЕ В СУЧАСНОМУ МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	240
Остапчук І. О. ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО МОВЛЕННЯ	243
Піскунова І. А. СЛЕНГ ЯК НЕВІД’ЄМНА ЧАСТИНА СУЧАСНОГО СПІЛКУВАННЯ МОЛОДІ	245
Радченко А. А. КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ФАХІВЦЯ	247
Рузанова А. О. КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ	249

ПОКАЗНИК СУЧАСНОГО МОВЦЯ	
Руссу В. Ю. ЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	251
Рябуха В. Р. КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	253
Савицька Л. С. МОВА ТА КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ В ЖИТТІ ПРОФЕСІЙНОГО КОМУНІКАТОРА	256
Ткач П. А. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	257
Федоренко Т. В. ВИКОРИСТАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМІВ У МАЙБУТНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	260
Фурсова Д. Е. МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ У СПІЛКУВАННІ СТУДЕНТІВ	263
Харькова А. В. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	265
Царенко В. О. ВИКОРИСТАННЯ СЛЕНГІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ	267
Цибулевський С. Т. ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	270
Чайковський А. С. КОМУНІКАЦІЙНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ В МАШИНОБУДІВНІЙ ГАЛУЗІ	272
Шипіна В. О. УЖИВАННЯ СЛІВ-ТЕРМІНІВ ІНШОМОВНОГО ПОХОДЖЕННЯ В МОВЛЕННІ ЕКОНОМІСТІВ	274
Рубан П. О. СУРЖИК – ПРОБЛЕМА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	276
Ірза Л. В., Лифар О. А. ТУРИЗМ ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	278
Лазутіна Ю. М. ПРОБЛЕМА ВИХОВАННЯ СУЧАСНОГО ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ	283
Гуменюк В. Д. ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ НОВОГО НАБОРУ ДО УМОВ НАВЧАННЯ У ЗВО І-ІІ РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ	286
Цюман Г. М. РЕСУРСНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ, ЗМІЦНЕННЯ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	289
Бєлова А. О. РОЛЬ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНО СВІДОМОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА КОЛЕДЖУ	291
Корольова К. А. ЗНАЧЕННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ОЗНАК КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ	296
Марюхніч Т. В. БАР'ЄРИ СПІЛКУВАННЯ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ВЗАЄМОДІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	297
Секція 5. Інформаційно-освітнє середовище навчального закладу	302
Гуржій А. М., Лапінський В. В. АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНІХ СЕРЕДОВИЩ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ: ПЛАТФОРМА MOBISCHOOL	302
Вишневецька Л. Є. ЕЛЕКТРОННИЙ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ	305

КОМПЛЕКС САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА	
Люльчик В. О., Петрова О. М. ЕЛЕКТРОННІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ КОМПЛЕКСИ ЯК ЗАСІБ ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	308
Русіна Н. Г., Кийко Н. М. ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКІВ	313
Янченко П. В. ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРАТИВНОГО МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ЕКСПРЕС-КУРСУ «ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ»	317
Стегній Т. М. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ПОДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	321
Грицак М. І. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	324
Барбінов В. В. ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ	327
Секція 6. Інноваційні методики навчання у процесі професійної підготовки фахівців	335
Кітура О. В. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ ЯК ВИД САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	335
Жабський С. М. ГУРТКОВА РОБОТА ЯК СПОСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ТА САМООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	337
Шкіль С. О. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	339
Нестуля С. І. МЕТОД «JIGSAW (АЖУРНА ПИЛКА)» У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ	342
Пилипенко Л. О. СУЧАСНИЙ КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ З МАТЕМАТИКИ У КОНТЕКСТІ РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ	347
Мисік Л. П. ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОДНА З ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ	353
Давиденко О. В. НАДБАННЯ НАВИЧОК КОМАНДНОЇ РОБОТИ ЯК РЕЗУЛЬТАТ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ З ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ.	357
Гончарова С. М. ДОСВІД ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ТЕХНІКІВ-ОПТИКІВ	360
Кленська С. О. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК	363

НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ В МЕДИЧНИХ КОЛЕДЖАХ	
Кузьменко І. І. ВВЕДЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЙОГИ В ЗАНЯТТЯ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У СПЕЦІАЛЬНІ МЕДИЧНІ ГРУПИ ВНЗ	365
Ланова І. В. ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ) СТУДЕНТАМ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	368
Мартинова Т. В., Олійник О. М. ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР	371
Раковська А. С., Шевченко Н. М., Тураєва І. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ	374
Андрійчук Т. М. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	378
Бусленко Г. М. МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 193 «ГЕОДЕЗІЯ ТА ЗЕМЛЕУСТРІЙ»	382
Гнатенко О. М. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЇ	387
Комар О. С. ПОНЯТТЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ГРИ ЯК ЕЛЕМЕНТА ІННОВАЦІЙНОЇ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	388
Жамардій В. О. ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЇ СТАРОДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ	391
Кропивка О. Г. АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ НАУК ДО ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗПЕЧНОЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ	393
Кузь О. Г., Шатохіна В. І. МОТИВАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ ПІД ЧАС ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ	396
Хомутовська Т. С., Сотник В. В., Кононец Н. В. ПРАВОВИЙ ПОРТАЛ УКРАЇНИ «ЛІГА:ЗАКОН» У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ	399
Глотова Л. І. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ	404
Семко Л. П. МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ В ЛІЦЕЇ НА РІВНІ СТАНДАРТУ	406
Олійник Т. М. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	410
Гук І. П. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ КОЛЕДЖІВ	414
Кобилинська М. М., Левківський М. І. ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ	417
Сосненко Є. П., Лупало О. В. АНАЛІЗ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ УМСА	421
Худолій І. І. ВИВЧЕННЯ МЕТОДІВ ТА ІНСТРУМЕНТІВ	424

ДОСЛІДЖЕННЯ БІОРИТМІВ ЛЮДИНИ ТА ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОБУДОВІ БІОРИТМОГРАМИ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНФОРМАТИКИ	
Рибалко Н. В. НАУКОВІ ОСНОВИ БІОЛОГІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА	430
Ночовна Н. В., Проценко І. П. ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ ЯК РЕСУРСИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	432
Коношенко О. Я., Онопрієнко В. В. ВІЗУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	435
Смоковська Є. І. ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ СОЦІОЛОГІЇ	439
Павелко Н. І. СУЧАСНИЙ СТАН РІЕЛТОРСТВА В УКРАЇНІ	443
Карманенко В. В. СПРИЯТЛИВЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	445

на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні або на окремих його завершених етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль. Контроль самостійної роботи студентів здійснюється в залежності від виду самостійної роботи і передбачає такі форми як - тестування, самостійні роботи, контрольні роботи, контрольні питання після кожної лекції, співбесіда, ділові ігри, тренінгові форми занять, творчі наукові конференції, колоквиуми, звіти з виконання лабораторних та практичних робіт, тощо.

Отже ефективна організація самостійної роботи студентів на різних етапах освітньо-пізнавальної діяльності сприяє підвищенню результативності навчання, розвиває увагу студентів, активність та самостійність, формує в них здатність міркувати. Організація та вдосконалення самостійної роботи можливе шляхом оптимального поєднання аудиторної та позааудиторної роботи, застосування не лише традиційних, а й інноваційних методів та технологій під час самостійної пізнавальної, наукової діяльності студентів з врахуванням специфіки вивчення навчальних дисциплін.

Список використаних джерел

1. Курлянд З. Н. Педагогіка вищої школи. Київ: Знання, 2005. 399 с.
2. Демченко О. Дидактична система організації самостійної роботи студентів. *Рідна школа*. 2006. №5. С. 68–70.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академвидав, 2004. 351 с.

Нестуля Світлана Іванівна

*кандидат історичних наук, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці, директор навчально-наукового інституту лідерства, ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,
snestulya@gmail.com*

МЕТОД «JIGSAW (АЖУРНА ПИЛКА)» У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ

Метод «Jigsaw (ажурна пилка)» дозволяє студентам працювати разом, щоб вивчити значну кількість інформації за короткий відрізок часу, а також заохочує їх допомагати один одному вчитися, навчаючи. Під час роботи за методом «Ажурна пилка» учасники повинні бути готовими працювати в різних групах, тож студенти організовуються в групи по 6 чоловік для роботи над навчальним матеріалом, що розбитий на фрагменти (логічні чи значеннєві блоки).

Спершу кожен учасник працюватиме в «домашній» групі. Завданням для кожного учасника у «домашній групі» є аналіз та засвоєння певної порції інформації на такому рівні, щоб він був здатний чітко і зрозуміло викласти її з метою навчання інших учасників. Потім в іншій групі, яка називається «експертною», такі учасники виступатимуть в ролі «експертів» із питання, над

яким вони працювали в «домашній» групі, навчатимуть цієї інформації інших та відповідатимуть на їхні питання. В «експертній» групі учні також повинні отримати інформацію від представників інших груп. Завдання «експертної» групи — здійснити обмін інформацією. В останній частині заняття учасники знову повертаються до своєї «домашньої» групи, щоб поділитися тією новою інформацією, яку їм надали учасники інших груп. Їхнім завданням тепер буде знов обмінятися інформацією, узагальнити її та виробити спільні рішення разом з учасниками «домашньої» групи [4].

Порядок роботи в «домашніх» групах такий:

- кожна група отримує завдання, вивчає його та обговорює свій матеріал;
- бажано обрати в групі голову (1), тайм-кіпера (той, хто стежить за часом) (2) та особу, яка ставить запитання (3), аби переконатися, що кожний (кожна) розуміє зміст матеріалу.

Порядок роботи в експертних групах буде таким:

- після того, як викладач об'єднав вас у нові групи, ви стаєте експертами з тієї теми, що вивчалась у вашій «домашній» групі;
- по чергово кожний студент має за визначений викладачем час якісно і в повному обсязі донести інформацію членам інших груп і сприйняти нову інформацію від представників інших груп.

Під час повернення до «домашніх груп»:

- учасники мають поділитися інформацією з членами своєї «домашньої» групи про нову інформацію, яку вони отримали від представників інших груп, а також узагальнити її;
- учасники виробляють спільні висновки та рішення.

Таким чином, за допомогою методу «ажурна пилка» за короткий відрізок часу можна отримати велику кількість інформації.

Наведемо приклад застосування методу «ажурна пилка» при проведенні **круглого столу «Класифікація лідерства»**.

Місце проведення: електронний читальний зал університету.

Ресурси: ресурси бібліотеки, інтернет-ресурси.

Вступне слово викладача. Невипадково лідерство має досить складну класифікацію. Зокрема, лідерство може бути *формальним* (офіційне керівництво) і *неформальним*.

Формальні лідери — це люди, яких члени організації вибирають чи призначають на яку-небудь формальну посаду. Вони пов'язані з офіційною організацією і представляють всю групу в цілому, або всю організацію, захищаючи їх інтереси.

Неформальні лідери — це люди, авторитетні в групі. Вони можуть бути: вожаками (ватажками) — найавторитетніші з даром переконання й навіювання; лідерами (у вузькому значенні) — менш авторитетними, ніж вожаки, можуть поширювати свій вплив лише на частину групи, спонукаючи до дій не лише навіюванням й переконанням, а й особистим прикладом; ситуативними лідерами — володіють особистісними якостями, які мають значення лише за певних обставин.

Перегляд відеофрагментів «Неформальний лідер: ворог чи союзник?»
<https://www.youtube.com/watch?v=94R2DfwRGVo>

Метод «Ажурна пилка»

Завдання для домашніх груп.

1. Окрім формального та неформального лідера соціальний психолог Дж. Морено виділяє ще один тип – *соціометричний*. Схарактеризуйте це тип лідера.
2. У залежності від того, як лідера сприймає група, які типи лідерів виділяють учені? Схарактеризуйте їх («один з нас», «кращий серед нас», «хороша людина», «служитель»).
3. Дослідіть типи лідерів, які виділив американський соціолог Ф. Селзнік (інституційний, міжособистісний).
4. Типи лідерів, які виділяє соціальний психолог Ю. Хешфіл (пробне, успішне, ефективне).
5. Типологія лідерів Р. Кетелла
6. Класифікація лідерства Р. Стогділла.

Для пошуку інформації студенти використовують інтернет-ресурси та наявні в бібліотеці підручники, посібники, публікації, присвячені проблемі лідерства.

Обговорення. При обговоренні акцент здійснюється на ключові ідеї, сформульовані Р. Стогділлом (*презентація*):

1. *Лідерство як центр групових процесів.* Цей підхід відзначає той факт, що лідер є духовно-емоційним центром групи, уособленням влади всіх. Він визначає групову структуру, атмосферу, ідеологію й групові інтереси, напрямок руху.

2. *Лідерство як вияв особистісних рис.* Ця група концепцій ставила перед собою мету виявити оптимальний набір особистісних рис, які дозволяють людині успішно досягати й утримувати лідерські позиції. Прихильники цієї концепції в основному описували лідерство як односторонній процес впливу лідера на послідовників. Лідерство розглядається як інструмент підкорення групи волі лідера без врахування прав, потреб, інтересів самої групи.

3. *Лідерство як мистецтво досягнення згоди.* Тут робиться акцент на обов'язковою притаманне ефективному лідерові вміння досягати згоди, порозуміння, консенсусу й співробітництва з боку послідовників, залагоджувати конфлікти. Таке лідерство іноді називають консенсусним. Лідерство тут також розглядається як інструмент підкорення групи волі лідера, але через вплив і норми моралі.

4. *Лідерство як дія і поведінка.* Тут акцент робиться на поведінкових аспектах лідерства. Лідерська поведінка – будь-які дії, які чинить лідер для управління й координації діяльності групи. Це, наприклад, розподіл обов'язків, заохочення чи критика окремих членів групи, зацікавленість у їх успіхах і допомога, мотивація досягнення результатів.

5. *Лідерство як інструмент досягнення мети чи результату.* Багато теоретиків у свої визначення лідерства включали ідею досягнення мети. Деякі з

них пов'язували інструментальну цінність лідерства з досягненням результатів і задоволенням потреб групи. В обох випадках лідерство визнається вирішальною функцією у складі групової діяльності.

6. *Лідерство як взаємодія.* Ряд авторів розглядали лідерство не як спрямування чи контроль з боку лідера, а як ефект групової взаємодії, як процес рівного чи взаємного стимулювання, який контролює й спрямовує енергію людей для досягнення спільної мети. Таким чином ця група дослідників привертає увагу до того факту, що лідерство виростає із активного процесу взаємодії, воно існує там і тоді, де і коли воно усвідомлюється і підтримується іншими членами групи. Лідерство – це такі міжособистісні стосунки, коли члени групи виконують завдання тому, що вони хочуть це робити, оскільки сприймають лідера найбільш підходящим для цієї ролі.

7. *Лідерство як уміння переконувати.* Прихильники таких поглядів на лідерство виходять з його принципової відмінності від управління. Якщо останнє є мистецтвом примусу й використання сили чи загрози її застосування, аби змусити людей рухатися в заданому напрямку, то лідер управляє за допомогою переконання, заохочення й спонукання до дій власним прикладом.

8. *Лідерство як здійснення впливу.* Концепт «впливу» визнає той факт, що індивіди відрізняються один від одного, окрім усього іншого, рівнем їх впливу на поведінку групи. Тому вони визначають лідерство як процес, який впливає на діяльність організаційної групи в її спробах досягнути спільної мети, як міжособистісний вплив, який виявляється в певних ситуаціях і спрямований на досягнення конкретних результатів. Лідерство визнають рівнозначним сфері впливу, або ж елементом, який здійснює вплив. Відповідно лідером визнають, або ж того, хто здійснює позитивний вплив на інших, або ж того, хто, порівнюючи з іншими членами групи, має найбільший вплив. Якщо при цьому інші члени групи змінюються, то цей процес впливу визначають як успішне лідерство; якщо ці зміни в інших посилюються, підкріплюються і винагороджуються, то це буде ефективне лідерство.

9. *Лідерство як відносини влади.* Багато хто з дослідників лідерства визначають його як владу, яка здійснюється «згори донизу», яка характеризується здатністю одного індивіда домінувати над іншими, змушуючи їх робити те, що ті могли б не робити взагалі. Причому лідерство як владні відносини може усвідомлюватися, а може й не усвідомлюватися лідером і послідовниками. Відносини ж влади розуміються ними як відносини нерівності. Якщо один індивід в групі може домогтися зміни поведінки іншого індивіда, то ми маємо справу з актом лідерства. Таким чином, влада в цих визначеннях розцінюється як форма лідерських відносин. Причому деякі лідери більше, ніж інші, трансформують можливості лідерства у владні відносини.

10. *Лідерство як диференціація ролей.* Ці визначення ґрунтуються на рольовій теорії сучасної соціології, у відповідності до якої всі члени суспільства, групи і громадські організації займають певне місце в системі соціальних статусів. Кожен учасник взаємовідносин лідерства-підкорення грає певну роль і хтось краще, хтось гірше. У зв'язку з цим лідерство може бути

представлене як рольова диференціація. Оскільки лідерство включає взаємодію між індивідом і групою, а якщо точніше, то між особистістю і членами групи, кожен з учасників цієї взаємодії грає певну роль. Ці ролі відрізняються одна від одної. Основою для такої диференціації є процес взаємного впливу: один індивід впливає на інших, а інші індивіди відповідають на цей вплив. Ролі можна також визначати в термінах очікування. Тоді лідерство – це особлива роль всередині системи взаємовідносин, яка визначається взаємними очікуваннями лідера і послідовників один від одного. Причому до ролі лідера висуваються більші вимоги, на неї покладаються більші обов'язки, ніж на інші ролі.

11. Лідерство як ініціація чи запровадження структури. Лідерство розглядається тут не як пасивна позиція чи набуття ролі, а як активний процес, який породжує і підтримує рольову структуру групи. Лідер і послідовники мають різні стимули для структурування групи, але стимул лідера в даному випадку більш сильний, оскільки таким чином його влада легітимізується. У термінах теорій очікувань і взаємодії цей тип лідерства описується як «ініціювання і підтримка структури очікувань і взаємодії». Як стверджують прихильники такого розуміння лідерства, ці процеси особливо важливі на етапах становлення нових колективів, структура яких ще не стабілізувалась [2; 3; 5].

Проблемне питання. Нова реальність лідерства. Яка вона?

Запропонована Р. Стогділлом класифікація загалом зберігає свою наукову актуальність і сьогодні. Проте від часу її створення пройшло майже сорок років. Світ змінився і продовжує змінюватися. На думку деяких учених він переживає більш глибоку трансформацію у порівнянні з тією, яку він пережив в епоху промислової революції 500 років тому. Швидкі зміни оточуючого середовища викликають фундаментальні зміни, які здійснюють колосальний вплив на організації і ставлять перед лідерами колосальні завдання. Це обумовило перехід до нової парадигми лідерства. Парадигма – спільна ментальність, яка становить основний спосіб осмислення, сприйняття і розуміння світу. Основні характеристики нової парадигми лідерства у порівнянні з попередньою Р. Дафт [1, с. 22] наводить у табл. 1:

Таблиця 1.

Нова реальність лідерства

<i>Стара парадигма</i>	<i>Нова парадигма</i>
Стабільність	Зміни й кризовий менеджмент
Контроль	Делегування владних повноважень
Конкуренція	Співробітництво
Одноманітність	Різноманітність
Егоцентризм	Більш високі цілі
Героїзм	Скромність

Студентам-майбутнім менеджерам пропонується підготувати наступний круглий стіл «Нова реальність лідерства».

Список використаних джерел

1. Дафт О.Л. Уроки лидерства / Р.Л.Дафт; при участии П.Лейн; [пер. с англ. А.В.Козлова; под ред. проф. И.В.Андреевой]. – М.: Эксмо, 2006. – 480 с.
2. Нестуля С.І. Основи лідерства. Наукові концепції (середина ХХ – початок ХХІ ст.): навч. посіб. / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля. –Полтава : ПУЕТ, 2016. – 375 с.
3. Нестуля С.І. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навч. посіб. / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, В. В. Карманенко. – К.: Знання, 2013. – 287с.
4. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / Сисоєва С.О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.
5. Stogdill R. Handbook of leadership. A Survey of Theory and Research. – N-Y, 1974. – P. 7-16.

Пилипенко Людмила Олександрівна

*викладач математики, спеціаліст вищої категорії, Коледж управління,
економіки і права Полтавської державної аграрної академії,
puras.lyuda@gmail.com*

СУЧАСНИЙ КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ З МАТЕМАТИКИ У КОНТЕКСТІ РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

Ресурсно-орієнтоване навчання є цілісним динамічним процесом організації і стимулювання самостійної пізнавальної діяльності студентів з оволодіння навичками активного перетворення інформаційного середовища, який передбачає оптимальне використання тандемом "студент-викладач" консолідованих кадрових, матеріально-технічних, навчально-методичних, фінансових та інформаційних ресурсів [3].

У процесі навчання математики студентів коледжів виникає необхідність організації спеціальних занять, присвячених підготовці до ЗНО, відтак, особлива увага – заняттям, присвяченим повторенню раніше вивченого матеріалу. Такі *заняття-повторення* є, по суті, узагальненням та систематизацією як невід'ємних компонентів розумової діяльності, яка лежить в основі встановлення істотних взаємозв'язків між явищами, які вивчаються. Послідовне здійснення систематизації – необхідна умова формування узагальнених знань, особливо в математиці, бо якщо хоча б один ланцюг випадає, то стають незрозумілими і наступні поняття, теореми, методи, способи тощо [1].

На нашу думку, при проведенні занять-повторень особливо варто звернути на візуалізацію знань, яка може бути здійснена за допомогою розробки таких дидактичних ресурсів, як опорний конспект (презентація), буклет як роздатковий матеріал для студентів, ментальна карта тощо [2].